

PR
OST
OR

Cornelia Travniceková

Andělský prach

Přeložila
Magdalena Štulcová

P R
O S T
O R

Cornelia Travniceková

**P R
O S T
O R**

Cornelia Travniceková
Andělský prach

přeložila Magdalena Štulcová

Praha, 2022

**P R
O S T
O R**

© Cornelia Travnicek 2020
Translation © Magdalena Štulcová 2022
Czech edition © PROSTOR 2022
ISBN 978-80-7260-521-7

BYLO JEDNOU jedno město a tím městem protékala řeka a na té řece ležel ostrov a ten ostrov byl neviditelný. Totiž, pro většinu lidí byl neviditelný, ale ne pro ty, kdo na něm žili. A ti, kdo na něm žili, byli stejně neviditelní pro všechny ostatní, alespoň do té doby, než vstoupili do jejich životů. Krátce. Jakoby nic. Aniž by vzbudili pozornost.

ZA DRUHÝM MOSTEM hned doprava. Kdyby nás někdo hledal, nikoho nenajde. Všude kolem nás se vznáší neproniknutelný opar mlhy, ve dne v noci. To dělá ta řeka, říkáme jeden druhému večer u ohně. Pak někdo položí prst na rty a my nasloucháme. Ale nic neslyšíme, jenom praskání dřeva. Zvuky z druhých břehů k nám proniknou jenom zřídka. To pak jeden z nás vyhodí čepici do výšky a vyjeme jako vlci. Protože jsme sami, protože můžeme. My jsme ostrov.

PŘEDE MNOU spadají dolů do řeky vrbové větve jako opona. Bosýma nohama stojím na mělčině a cítím, jak se blíží vlny. Z našeho břehu jsou vidět rezavě hnědé velryby proplouvající kolem ostrova, veliké jako celé bloky domů. Prsty na nohou se mi zarývají do bahna s pískem. Velryby jsou hluboko ve vodě. Z břicha jim vychází tlumené chvění. Vlny vyšplouchnou vedle mě na písek, tam, kde se o sebe tře naplavené dříví.

DÍVÁM SE NA SVOJE ruce, jak sunou loďku. Kluk v loďce zanoří do vody veslo a kapičky vody zůstanou na okamžik ve vzduchu, znehybní. Přidržíím si třpytivé prsty před obličejem, celé se to děje pomalu, velmi pomalu. Každý pohyb přidá do obrazu táhlou barevnou linku.

KDYŽ SE DOSTANEME na pevnou zem, zmenšíme se. To se děje naprosto automaticky. S trochou cviku se dá scvrkávání snadno naučit. Při zmenšení se nám trochu zvýší hlas. Kalhoty a košile na nás hned volně plandají, v najednou příliš velkých botách chodíme trochu divně. A rázem se jinak pohybujeme, v těsnějším prostoru.

PŘI CESTĚ na pevninu na nás pokaždé zůstane viset kousek mlhy. A není nic neobvyklého, když se ta mlha táhne městem.

A čím jsme menší, tím snazší je v cárech mlhy se schovat.

„POSTŘEH!“ VYKŘIKNU a hodím míč, hodím ho tak, aby se odkutálel přesně k sukni nějaké ženy. Žena stočí pohled dolů na míč. Druhý kluk do ní vrazí, protože utíkal za míčem moc rychle, a tak se omlouvá, mockrát, pořád dokola se omlouvá, umazal té ženě sukni, stydí se, oprašuje ji a snaží se ženě špínu vyčistit, žena se také stydí, že jí cizí kluk oprašuje a čistí sukni, že sahá na její oblečení, poněvadž tak sahá i na ni, pod tím oblečením je přece ona, a tenhle následný stud oné ženy způsobí, že můj kamarád se stydí ještě víc, jak jen se mu to mohlo stát, je nepozorný a příliš divoký, i když to neumí tak přesně vyjádřit, je mu to hrozně moc líto. Konečně žena odmítne jeho snažení i rychlá jednotlivá slova, která kluk kolem ní průběžně trousí, a kluk popadne míč, pozpátku utíká pryč, obličejem stále otočený k dotyčné ženě, usmívá se na ni; a ona si později nedokáže vybavit jeho obličej, ani si přesně nevzpomene na slova, která jí říkal, pamatuje si jenom ten úsměv.

JÁ JSEM VŽDYCKY TEN, který míč hází, nikdy nedělám toho, kdo za ním běží a vráží do cizích lidí.

Jednou, úplně na začátku, jsem to zkusil – jenže když jsem do toho sympatického pána vrazil, tak jsem na něj jenom civěl, na jeho našťvanou tvář, cítil jsem, jak se mi rozšiřují zorničky, jak jen stojím a civím s otevřenou pusou, jak mi ruce ochable visí podél těla jako zavěšené na drátěném očku v ramenním kloubu, namísto abych všelijak rozmáchle gestikuloval. „No tak, co se říká?“ osopil se na mě ten muž. „No? Tak co? Říká se: Promiňte!“ hulákal mi do tváře, potom se lehce zaklonil a vlepil mi facku. V okamžiku, kdy mě jeho ruka zasáhla do tváře, všechno, co na něm bylo sympatické, zmizelo.

Vždycky jsem ten, který míč hází.

DLOUHÝMI KROKY zahne za nejbližší roh a tam se dáme do běhu, jako by nás honili čerti. Doleva, doprava, doleva. Někde v závětří, v nějakém domovním vchodu, se vrhneme do kouta a přikrčíme se. Tam ten druhý vytáhne z kapsy u bundy poklad. Někdy je to šperk, jindy hodinky. Někdy peněženka. Roztřesenýma rukama vyndám z peněženky peníze, ten druhý pak prázdný obal zahodí, odkopne ho někam, kam není vidět. Já stočím peníze do ruličky a nacpu si je do spodků. Rozdělíme se, každý spěchá pryč jiným směrem. Bankovky mě škrábou na kůži. Hned v další ulici už máme na zádech každý svůj ošuntělý školní batoh, ty taky ležely schované někde v křoví. Vypadáme jako všichni ostatní. Spěcháme, ale tak, aby nebylo vidět, že máme naspěch.

Pospícháme, protože čím déle jsme ve městě, tím víc mlha kolem nás řídne.

V MLZE NĚKDY přebývají příšery. Slyšíme je hlavně v noci, jak krouží kolem ostrova, funí a při vydechování chrlí oheň. Když ležíme úplně potichu, pod kořeny stromů nás nenajdou. Nehnutě zírám do tmy; a tma zase zírá na mě. Představuju si ty příšery, mívají vždycky spoustu paží a natahují je ke mně. Cítím na kůži jejich horký dech.

Když jsem jednou říkal o těch příšerách Krakadzilovi, tak se mi vysmál. A přitom s těmi příšerami nejsem sám. Že je to z toho andělskýho prachu, říkal, dal sis toho moc, nech toho, že prý takhle to být nemá. Nevěřím mu. Že jsou tu příšery, nemá s andělským prachem nic společnýho, prostě tu jsou, tak nebo tak, záleží jenom na tom, jestli je člověk slyší a jestli je vidí.

NĚKDY SE MI ZDAJÍ SNY. Moje sny mají roztřepené okraje. Jsou v nich hlasy, rozmazané obličej, vůně, u kterých si ale nejsem vždycky jistý, jestli je to vůně nebo zápach. Ve snech si vzpomínám na babiččina měkká prsa. Veliká prsa, jako moje dětská hlava. Dva knoflíky z nepravé perleti na límečku u blůzy. Dlouhé, do špičky opilované nehty na malíčcích na obou rukách, když mě zvedá, zarývají se mi do těla. Jednotlivé chloupky nad horním rtem. A pak se musím probudit, ať už jsem doopravdy spal, nebo nespál.

ZABYDLELA SE VE MNĚ melodie, pořád se vrací. Někdy bych si ji rád zazpíval, když jsem sám, jen tak pro sebe. Ale jako by ty správné tóny byly jenom uvnitř v mojí hlavě, jako kdyby je cesta ven vymazala. Takže si nezpívám.

NASTAL ČAS NA KASIČKU, říká Krakadzil, když za námi přijde; o příšerách se bavit nehodlá. A tak ostatní vytáhnou ven truhlu s poklady a otevrou víko. Stojíme v půlkruhu kolem truhly, vzpřímení, já jsem vzadu přesně za bednou. Hmmm, řekne pokaždé Krakadzil, když se skloní nad poklady.

Jednou jsem si všiml, že když to dělá, zadržuju dech; od té doby si to uvědomím pokaždé. Hmmm, udělá Krakadzil a já se nadechnu, hhhhhhm, a pak nic. Dokud neřekne dobře, jo jo, dobře, dobře-dobře, zatímco v prstech převrací a zkoumá ten nebo jiný kousek. Pak teprve vydechnu, mhhhhhh, a ramena mi klesnou trochu dopředu, takže předtím jsem je musel mít zakloněná trochu dozadu. Když Krakadzil neřekne dobře-dobře, příkrčím se, jako kdyby napřáhl ruku a chtěl mě uhdít, on se ale přede mě jenom postaví a upřeně se mi zadívá do očí, ty svoje přitom v koutcích lehce přimhouří. Člověk ví, že za sevřenými rty zatíná zuby. Tak se na mě kouká a pak mi švihnutím ruky nastaví před obličej sevřenou pěst a já sebou cuknu. Krakadzil rozevře pěst a to, co v ní má, nezáleží na tom, co to je, upustí přede mě na zem. Očima nesleduju tu věc, která padá na zem. Krakadzil připoutal moje oči ke svým, nedokážu svůj pohled odtrhnout. Nakonec se otočí a beze slova zmizí, já ale s naprostou jistotou vím, že musíme něco napravit, nebo.

Když řekne dobře-dobře a já vydechnu, plácne mě po rameně, to jako že s obsahem kasičky souhlasí, a když přidá ještě moc-dobře, tak se mu koutky úst jakoby stočí nahoru.

JEN CO KRAKADZIL zase zmizí, oslavujeme. Muzika je hodně hlučná. V divokém rytmu bubnujeme na stromy. Strháváme si košile z těla a točíme jimi ve vzduchu. Poskakujeme kolem ohně a ten na nás na oplátku vystřeluje maličké žhavé uhlíky, které na kůži našich nahých těl hned vyhasnou. Narážíme hlavou jeden do druhého. Lijeme do sebe nektar, až nám koutky úst vytéká z pusy. Jeden druhého plácáme po ramenou, zápasíme a vzájemně se srážíme na zem. Stoupneme svou špinavou nohou na hrud' toho druhého, poraženého. Oslavujeme vítězství. Vysíláme kouřové signály. Vztyčujeme košile jako prapory. Naše košile nikdy nejsou bílé. Když oheň vyhasne, spíme v chumlu vedle sebe, jako šťastná prasata na slámě. Z každého póru nám vlhce a teple vyráží pot.

„HEJ, PRCKU, VSTÁVEJ!“

„Co je?“ Asi jsem spal.

„Vstávat, povídám, nebo nic nechceš?“

„Jak nic?“

„Nejsou tu prachy. Kde nejsou prachy, není matroš, zlatíčko.“

„Prachy?“ V tu ránu jsem úplně vzhůru. Slunce už je za zenitem.

„Včera jste moc dlouho pařili, co?“

Protáhnu se. Pěstí praštím někoho dalšího do boku. Po-
drbu se na koulích. Něco mi tam šustí. Nakouknu dolů. Sáh-
nu si tam.

„Tady.“

Clopot s protaženým ksichem zírá na pomačkané ban-
kovky, které jsem právě skoro doslova vytáhl z pytlíku a teď
mu je podávám a ani v nejmenším nenaznačuju, že bych se
chystal zvednout z matrace: „To je jako co, tohleto?“

„Chceš prachy. To jsou prachy.“

„Jo, ono se sice říká, že prachy nesmrděj, ale tohle...“ Ko-
nečkem prstu cvrnká do jedné bankovky.

„Jsou to prachy,“ zopakuju.

Clopot si je vezme, uhladí a přepočítá, přitom výmluv-
ně krčí nos. Když všechno přepočítá, upustí mi na břicho dva
igelitové sáčky.

„Tumáš, zlatíčko.“

Jeden sáček zašoupnu pod matraci. Druhý uschovám pod
gumu na spodkách. Je to dobrý pocit, když tam cítím tu ma-
lou důležitou věcíčku.

PŘETAHUJU SI PŘES HLAVU tričko. Slyším, ale nevidím, jak Magare nabízí Clopotovi, že by mu zaplatil jinak. Clopot na to Magarovi říká, ať ty svý tlustý koule nevytahuje, že chce vidět prachy, Magarův pinda že ho nezajímá. Stáhnu si tričko hodně dolů, dívám se na Magara. Zakření se na mě, podívá se dolů na sebe, usoudí, že nic vytaženého nevidí, že všechno je tam, kde má. Pak se zase podívá ke mně. Clopot ztrácí trpělivost, ptá se, jestli už má jít, jestli si má ten matroš zase odnést. Jenom pokývnu. Magare plácne Clopotovi do natažené dlaně bankovku. Clopot vyhodí do vzduchu jeden malý sáček, Magare si ho chytí.

KDYŽ PŘIJDE KE STOLU, vycucne Magare krabici pomerančového džusu jako opuštěné jehně flašku s mlékem.

„Kámo!“ řeknu.

„Už tam nic není,“ řekne poté, co krabici posledním dlouhým loknutím ještě vyprázdní a odloží ji na stůl. Jako kdybychom z ní my ostatní mohli ještě něco dovymáčkat. Nato si hřbetem ruky otře pusou.

Magarovo místo je vlastně naproti Chetovi. Dnes si posunul talíř a sklenici přes stůl na moji stranu. Cheta si čte a ani nezvedne hlavu. Chetovi občas ukápnou ze lžičky kapka na rozevřenou knihu. Dívám se na jeho místo, kde je teď prázdné.

My tři se můžeme posouvat kolem stolu, jak chceme, vždycky tam bude jedna židle prázdná.